

SA UGALA TEATER

ARENGUKAVA AASTATEKS 2020-2022

MISSIOON

Ugala missiooniks ainukese professionaalse teatrina piirkonnas on mitmekesine ja kunstiliselt kõrgel tasemel repertuaar ning seeläbi elamisväärse keskkonna loomine ja hoidmine väljaspool suuremaid tõmbekeskusi.

VISIOON

Ugala teater on Viljandi linna ja Lõuna- Eesti kultuurielu kujundamisel määrava rolliga elujõulineloomikeskus, mis toob kokku erinevate alade ja taustaga loomeinimesi. Teatri tööviljad on huvipakkuvad kogu vabariigi publikule ja pakuvad huvi ka väljaspool Eestit.

VÄÄRTUSED

Professionaalsus - Ugala teatri lavastuste kunstiline tase on kõrge, see tähendab, et Ugala teatris töötavad oma ala hästi tundvad, motiveeritud ja arenemisvõimelised inimesed.

Kaasaegsus - Ugala teatri lavastused tegelevad ühiskonnas aktuaalsete teemadega ja Ugala teatri poolt etenduse väline kogemus on tänapäevane ja mugav.

Mitmekesisus - Ugala teatri repertuaar on žanriliselt mitmekesine ja vastab laia hulga huvigruppide ootustele ja vajadustele.

Avatus - Ugala teater on avatud koostööks erinevatele haridus- ja kultuuriasutustele Viljandis, Viljandi maakonnas, Eestis ja ka väljaspool Eestit.

Lokaalsus - Ugala teatri lavastused tegelevad universaalsete teemade kõrval ka lokaalsete teemadega.

KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

Viljandi linna arengukaval

• **Rikkalik, atraktiivne ning hästi esitatud kultuuri- ja ajaloopärand** /.../ Viljandi kultuuriväärtused ja loodus pakuvad huvi ja uurimisainet nii asjatundjatele kui ka asjaarmastajatele.

Traditsioonilised kultuuri- ja spordisündmused, Eesti Pärimusmuusika Keskuse, Ugala teatri, Viljandi Avatud Noortetoa ja Viljandi muuseumi ettevõtmised, erinevad vaba aja veetmise võimalused on muutnud Viljandi aastaringelt elamusi ja tervist väärtustavate teenuste pakkujaks.

/.../

• **Riiklike kultuuriasutuste** (Viljandi muuseum, **Teater Ugala**, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia) **säilimine ja arenemine Viljandis** on loomiseks loodud linna jaoks olulise tähendusega. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia eestvedamisel on tööd alustanud paljude võimalustega loomeinkubaator.

1https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4070/9201/8016/Vm23_lisa.pdf# (30.08.2018)

2https://www.kul.ee/sites/kulminn/files/180228_allkirjastatud_kum_ak_2019_2022.pdf (26.02.2018)

Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukava 2019-2022i

Ugala teatriga seotud teemad puudutavad valdkonna töötajate palkasid, majanduskulude kompenseerimist, rahvusvahelistumise suurenemist, residentuuride soodustamist, etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse suurendamist jm.

/.../Lähiaastate olulisemateks eesmärkideks on: **tagada etenduskunstide regionaalne kättesaadavus, pidada silmas lastele ja noortele tehtavate ja omadramaturgia osakaalu uuslavastustest, hoida teatripildi mitmekesisust.** Valdkonna olulisim tegevus nende eesmärkide saavutamisele kaasa aitamisel on etendusasutuse seaduse muutmine ja rahastamisaluste korrastamine/../

HETKEOLUKORD

PÕHIANDMETE ÜLEVAADE

2019. aasta sügisel saab alguse Ugala Teatri 100. hooaeg, millele pühendatud lavastuste loomine ja sündmuste korraldamine jätkub 2020. aastal.

Teater läheb oma sajandale hooajale vastu uute juhtidega: teatrijuht Garmen Tabor ja loominguline juht Tanel Jonas.

Ugala teater on püsivalt tegutsenud 100 aastat, olles esimene Eestis, kes lõi 1920. aastal Viljandi lossimägedes vabaõhuetenduste traditsiooni. Juubelihooajale on lisaks põhitegevusele planeeritud kolm suuremat sündmust, antakse välja kaks raamatut sh laulik Ugala etendunud lastelavastuste muusikaga, plaad läbi ajaloo kõlanud lavastuste muusikaga ja esitluskontserdid ning näitustesari.

Novembris 2019 esietendub juubelihõnguline lavakava "Kui me nüüd ei sure, ei sure me kunagi", mis tõukub Juhan (Tseko) Kangilaski eestvedamisel 1936.-1937. aastal peetud teatri logiraamatust.

Hetkel töötab asutuses 97 inimest, sh 22 näitlejaga püsitrupp. Hooajal 2019/2020 toob Ugala välja 9 uuslavastust, tegevuskavas ettenähtud kümne asemel. Sealjuures on oluline märkida, et üks lavastus sünnib koostöös Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia (TÜVKA) Etenduskunstide osakonnaga ja Ugala trupist on esindatud ainult lavastaja. Reaalne teatritruppi puudutavate uuslavastuste arv on seega 8.

Kui tegevuskava näeb hooajal 2020/2021 ette koguni 10 uuslavastuse väljatoomist hooajas, siis tekib olukord, kus näitlejate töökoormus suureneb oluliselt. Hetkel on probleemne koht näitlejate erinevate vanusegruppide puudulik esindatus. Töökoormuse ühtlustamiseks tuleks suurendada truppi kahe noore meesnäitleja ühe noore naisnäitleja ja ühe vanusegrupis 50-65 meesnäitleja võrra, mis võimaldaks senisest paindlikumalt planeerida repertuaari, maandaks riske (vanemapuhkus, haigused jms) etendustegevuse läbiviimisel.

Teatrikohviku personali arvu on optimeeritud, mille tulemusena on tunduvalt paranenud kohviku igapäevane toimimine; teatrikohvikust on saanud armastatud lõunasöögi ja tähtpäevade pidamise koht.

Teatri loometegevust on pidevalt tunnustatud erinevate Teatriliiidu aastapreemiate, nominatsioonide, Viljandi linna kultuuri- ja teatripreemiatega.

Teater on igapäevaselt aktiivne erinevate linnasündmuste juures suurendamaks avatust ja koostööd kogukonnaga. Väga head vastukaja on leidnud teatri poolt pakutavad haridusprogrammid.

Omamoodi tunnustuse ja usalduse märgiks võib pidada tõika, et Eesti Vabariigi sünnipäeval 24.02.2020. võõrustab Ugala oma külalisi president Kersti Kaljulaid.

Ka kaks aastat pärast renoveeritud teatrimaja tagasikolimist on problemaatiline pöördlava kasutamine; korrastamisega seonduvad tööd on südameasjaks võtnud RKAS. Jätkuvalt viiakse läbi maja sisseelamisel ilmnunud vigade ning paigaldatud seadmete hooldus- ja parandustöid. Eraldi vajab tähelepanu teatri eriruumide varustamine statsionaarse tehnikaga; käsil on maja turva- ja lukustussüsteemide arendamine, mis omakorda suurendaks maja rendivõimalusi.

Siiski on hea tõdeda, et publiku huvi on endiselt suur. 2018. aastal ületas publiku arv 80 000 piiri, 2019.aasta eesmärgiks on 86 000 külastajat. Esimese poolaasta lõpuks oli teatrit külastanud 46 729 inimest.

Esimese teatrina pakub Ugala jätkuvalt võimalust erivajadustega inimestele osaleda kirjeldustõlkega etendustel ning pöörab igakülgset tähelepanu ligipääsetavusele ja kommuneerib seda ka huvitatud osapooltele

Suure arenguhüppe on teater teinud ka välissuhtluse ja -koostöö osas. Teater on regulaarselt oodatud osalema erinevatel välisfestivalidel, sh aastal 2019 Hispaanias ja Soomes, 2020 on planeeritud välissõit Brüsselisse ning eelkutsu Poola Toruni teatrifestivalile. Samuti on plaan ergastada koostööalased suhted Läti Valmiera sõprusteatriga ning tuua välja koostöölavastus teatriga Vanemuine ja TÜ VKA Etenduskunste osakonnaga.

MEIE TUGEVUSED

1. Noor, motiveeritud ja pädev juhtkond;
2. Teatrit armastav ja pühendunud meeskond;
3. Tugev majasisene lavastuste väljatoomise potentsiaal;
4. Tugev teatriauhindadega nomineeritud repertuaar, millel on potentsiaali ka ekspordiks;
5. Tugev ning suure loomepotentsiaaliga trupi tuumik
6. Koostööd ja loomet soosiv keskkond ja õhustik teatris;
7. Pikk, stabiilne ja väärikas ajalugu;
8. Avatud teatrimaja kontseptsioon;
9. Hiljuti renoveeritud teatrimaja jätkuv atraktiivsus

MEIE NÕRKUSED

1. Värskest renoveeritud suure maja sisuga täitmisel olemasoleva personali ülerakendamine;
2. Pealinna teatritest väiksem võimalus pääseda kodusaalis mängitavate lavastustega meedia ja žürii vaatevälja;
3. Väljaspool Eestit toimuvate festivalide ja muude esinemisvõimaluste suhteliselt väike kasutamine;
4. Liigne kohaliku keskkonnaga arvestamine, mis pärsib kollektiivi ja ka publiku arengut.
5. Põhitegevuse haavatavus erinevate vanusegruppide puuduliku esindatuse tõttu trupis ja ettetulevatel eriolukordadel (näiteks haigused jms)

KESKKONNA VÕIMALUSED

1. Riigi tark regionaalpoliitika, mis peab oluliseks professionaalse kultuuri pakkumist ka väljaspool pealinna, maakonnakeskustes;
2. Kultuuritöötajate palgataseme tõstmine kõrgharidusega töötaja loogilisele tasemele;
3. Emakeelse kultuurilooma senisest suurem toetamine vs pealetungiv muukeelne kultuur;
4. Kultuuri soosiv ja kultuuriliselt rikas keskkond Viljandi linna ja lähivaldade näol.

KESKKONNA OHUD

1. Elanikkonna järjepidev vähenemine linnast ja maakonnast;
2. Muukeelse kultuuri ja tehnoloogia pidev pealetung, mis suurendab konkurentsi publiku vabale ajale;
3. Riikliku regionaalpoliitika muutumine rohkem pealinnakeskseks;
4. Väiksem maksevõime maakonnas, näiteks võrreldes Tallinnaga ehk sellest tulenev väiksem pileti hind ja seega väiksem omatulu teenimise võimalus;
5. Riikliku rahastamise tuntav vähenemine ja riigieelarve prioriteetide ringimõtlemine;
6. Kütusehinna oluline tõus, mis mõjutab tunduvalt palju külalissetendusi andvat ja ise külalisi kasutavat teatrit ning pärsib kaugemate külastajate jõudmist etendustele.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

EESMÄRK 1: UGALA TEATER LOOB PROFESSIONAALSEID KUNSTIVÄÄRTUSLIKKE LAVASTUSI.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Vähemalt 10 uuslavastust hooajal;
- Ugala teatrit repertuaar katab võimalikult laia huvi- ja vanuseliste gruppide vajadusi;
- Viljandis töötavad loomeinimesed ja kultuurikollektiivid on kaasatud vähemalt kahte Ugala lavastusprotsessi;
- Vähemalt üks koostöölavastus hooajas mõne teise professionaalse teatriga;
- Vähemalt üks koostöölavastus hooajas rahvusvahelise loovmeeskonnaga;
- Vähemalt 90 väljasõiduetendust aastas;
- Vähemalt üks lavastus, millega kaasnevad lavastaja meistriklässid st. koolitustegevuse integreerimine prooviprotsessi.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Kunstilise taseme tagamine ja tõstmine loomenõukogu kaasabil;
- avatus uutele kunstilistele ideedele;
- repertuaariplaani koostamisel inimeste arengu tagamise arvestamine.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Hooajas valitakse vähemalt üks lavastaja ja lavastus selliselt, et see aitaks läbi koolitusprotsessi ja meistriklässide arendada teatri truppi.

EESMÄRK 2: PIDEV TEATRI KÜLASTATAVUSE JA PILETITULU SUURENDAMINE LÄBI TURUNDUSTEGEVUSE JA TEATRI MAINE PARANDAMISE.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Läbi on viidud publiku küsitlus selgitamaks nende soove;
- Teatrit on külastanud 82 000 külastajat;
- Saali keskmine täituvus on vähemalt 75%;
- Etendustelt on teenitud 1 095 000 € piletitulu;
- Ugala külastajate andmebaas on grupeeritud huvi- ja sihtgruppide kaupa;
- Aastal 2020 toimub vähemalt 5 eriüritust, mis aitavad leida eelkajastust Ugala uuslavastustele, tõsta imagoloogiliselt teatri mainet Viljandis ja kaugemal, lisaks aitavad eriüritused kasvatada kohviku läbimüüginumbrit ning teenida tulu;
- Kampania toimub vajadusel 2 korda aastas ja sellega kaasneb nii imagoloogiline kui ka turunduslik teavitust Ugala repertuaari tutvustamisel;
- 2020.aasta jooksul on vähemalt 2 ühisturunduse koostööpartnerit, kelle kaudu leida uusi sihtgrupe ning edendada kultuuriturismi edendamine Viljandi linnas;
- 2020.aastal toimub vähemalt kaks ristturundusega sündmust, mille abil suurendatakse siseturismi, jõutakse uute sihtgruppideni ning võidetakse meediatähelepanu;
- Kord aastas toimub Viljandis spetsiaalne etendus kultuurikeskuste, kultuurimajade administraatoritele ning haridustöötajatele. Tiheneb koostöö lähimaakondade kultuuritöötajate ja haridusasutustega ning sageneb lähimaakondade külastatavus Ugala teatris.
- 100% salvestustest tehakse oma maja tehnika ja personaliga. Reklaamklippide virtuaalne levitamine aitab sotsiaalmeedia kanaleid kasutades kuluefektiivselt levitada ja suurendada Ugala nime ning tegemiste levikut üleriigiliselt.
- Teater aitab teatrikülastajaid transpordiga- teatribussi saab rentida teatri külastamiseks
- Ugala piletikassas töötavad professionaalsed ning koolitatud inimesed, kes oskavad läheneda teatrikülastajatele individuaalselt ning anda neile häid soovitusi nii Ugala repertuaarist kui ka tutvustada muid võimalusi Ugalas ja vaba aja veetmise osas Viljandi linnas

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Oma publiku hoidmine ja harimine;
- Teatrimaja suurem avatus läbi eriürituste;
- Uued algatused ja tulemuslikum koostöö partneritega;
- Teatri maine kujundamine ja parandamine
- Ligipääsetavuse info jagamine ning kirjeldustõlkega ja ideaalis ka viipekeeletõlkega etendused vähemalt kord poolaasta jooksul

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Ugalas ning seda teenindavas kohvikus toimub eriprogramm, mis toob majja uut publikut;
- Pakkuda erisihtrühmadele etendusi neile sobivatel kellaaegadel
- Ugala teatri erinevad saalid ja mängupaigad on täidetud eriilmeliste üritustega (kino, kontserdid, raamatuesitlused, näitused jm).
- Ugala teatri ühtne viitade disaini terviklahendus, mis lisab keskkonnale funktsionaalsust ning loob brändingut lihtsas ja puhtas võtmes.

EESMÄRK 3: UGALA TEATER TOIMIB AVATUD JA KAASAEGSE ETENDUSKUNSTIDE LOOVKESKUSENA.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Aasta jooksul toimub vähemalt 1 koostööprojekt, kus kasutatakse renoveeritud maja

mitmekülgseid võimalusi. Projektide arv suureneb vähemalt 1 võrra aastas;

- Maja on tehniliselt töökorras ja personal tehnikaga ümberkäimiseks koolitatud vähemalt korra aastas;
- Ugala on avatud koostööks SA Viljandimaa Loomemajanduskeskus
- Teatrimajas töötab kohvik, mis on kõigile kogu päeva 6 päeva nädalas avatud ja suurendab seega üldiselt teatri avatust kogukonda.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Personali kvalifikatsiooni tõstmine ja tööaja efektiivsem kasutamine;
- Sihtasutuse majandustegevuse korraldamine ja põhitegevusteks tingimuste tagamine.
- Koolinoortele suunatud haridusprojektide jätkamine (töö- ja õpitoad)
- Läbimõeldud ja aktiivne näitustegevus;
- Jätkata koostööd gümnaasiumi teatristuudio ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiaga (TÜ VKA) aidates omalt poolt kaasa uue professionaalse teatriõlvkonna tekkele

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Kontaktide uuendamine SA Viljandimaa Loomemajanduskeskus ning koostöö võimaluste leidmine;
- Maja avatuna hoidmine erinevatele kunstiliikidele ja koostööpartneritele.

EESMÄRK 4: TEATRI FINANTSSEIS ON HEA, TEATRIL ON OLEMAS TAGAVARA, MIS VÕIMALDAB INVESTEERINGUID NING STABIILNE OMATULU BAAS.

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Enamus personalist läbib aastas vähemalt 1 koolituse;
- Valdkonna juhtidel võimaldatakse aastas vähemalt 2 külastust teistesse Eesti teatritesse, saamaks aimu teiste teatrite headest praktikatest ja võimalusel ka 1 külastus kas messile või festivalile väljaspool Eestit;
- Vähemalt 1 kord aastas toimub kogu majaga ühine väljasõit, kus lisaks ühistele tegevustele vaadatakse üle ka teatri loomingulised plaanid ja strateegiad järgmiseks aastaks;
- Personali palgad jõuavad järgi teiste Viljandi kultuuriasutuste palkadele ja on võrreldavad teiste Eesti teatritega.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Töötatakse välja kord koolitustel käimiseks ja selle toetamiseks teatri eelarvest;
- Tehakse kõik, et suurendada stabiilset omatulu baasi, mis võimaldaks lisaks riigipoolsele panusele teatril ka endal töötajate palgafondi panustada;
- Personalijuht koostab plaani, mille järgi toimub kollektiivile regulaarne koolitustegevus;
- Meistriklassid koos TÜ VKAga.
- Lisarahastuse leidmine koostööprojektideks Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:
 - Etendusasutuste planeerimisprogrammi väljatöötamise panustamine ja hilisem rakendamine.
 - Lisaks olemasolevatele kaasaegse tehnikaga varustatud kahele teatrisaalile (suur ja väike saal) jätkuvalt leida võimalusi ka teiste ruumide (mõlemad kohvikud, proovisaal, kammersaal, keldrisaal) tehniliseks varustamiseks ja kaasajastamiseks, et veelgi enam suurendada paindlikkust maja täies mahus rakendamiseks (konverentsikeskus, erinevad kultuurilised üritused);
 - Planeerida täiendavaid vahendeid, et väärikalt tähistada ja jäädvustada Ugala teatri 100. tegutsemisaastat mh erisündmused, erinevad väljaanded (raamat, CD jm) ja linnaruumi püsivalt mahajäävad objektid (skulptuurid, tarbekunst).